

Lieve Lijsttrekkers,

Vanuit de grootste winkelstraat in Sofia
zie je een besneeuwde top over de stad uitkijken -
voor schoonheid moet je je blik hier richten op de verte.

Er ligt hier grauwe weemoed over het dagelijks leven,
al weet niemand aan welk verleden heimwee wordt geleden -
ze hebben nauwelijks een vroeger waarin het beter was.

En het Europa dat aan de horizon gloort
boezemt net zoveel hoop als afkeer in.

Weer iemand die komt vertellen hoe het beter moet.

In de achtertuin van het ministerie voor cultuur
staan beelden van Lenin, Stalin, lokale potentaten
en andere gevallen helden; een depot voor gefaalde verlossers.

Mijn hotel ligt aan metrostation Europese Unie,
de eerste vier verdiepingen zijn gerenoveerd,
maar ik logeer op de zeventiende.

De gangen hangen vol eeuwige sigarettenrook.

Over tien weken wisselen ze de Lev in voor de Euro -
maar dat we met hetzelfde geld betalen
betekent nog niet dat we elkaar begrijpen.

Europa komt beleidsmatig steeds dichterbij elkaar,
maar de mensen die er wonen lijken uit elkaar te drijven
en steeds harder om gesloten grenzen te roepen.

We leven in een paradox.

De angst voor verlies doet ons dichtklappen
terwijl vrede alleen te bereiken is door voor elkaar open te staan.

Binnenkort vertrek ik naar Kosovo en Noord-Macedonië,
waar ze ervaring hebben met uit elkaar rafelende federaties
en het geweld dat tussen de brokstukken kan oplaaien.

Wanneer ik daar ben zal ik me afvragen
of hun recente geschiedenis er een is
die wij allang achter ons hebben gelaten

of juist vlak achter onze horizon ligt.

Tijdens de komende verkiezingen, lieve lijsttrekkers,
zal blijken of wij van onze geschiedenis kunnen leren

iets waarin wij als volk
vrees ik niet heel goed zijn.